

Nr 983

Av herr Wachtmeister, om statlig inlösen av laxfisken vid Mörrumsån.

Laxbeståndet i Östersjön har under senare år betänkligt nedgått. Huruvida detta beror på de normala från tid till annan återkommande växlingarna eller har sin grund i andra omständigheter undandrager sig lekmannens bedömande. En viss skuld kan dock knappast fränkännas det våldsam och ökade mer eller mindre amatörbetonade fisket utanför älvmyningarna, där laxen fångas innan den hunnit stiga till sina lekplatser. Av största vikt är därför en omsorgsfull reglering och en god kontroll av det fiske som utövas nedströms dessa liksom att tillräckliga skyddsområden i saltsjön därutanför kommer till stånd.

Mörrumsån, som väl är ett av våra mest kända laxvatten, har liksom andra älvar fått känning av den minskade laxuppgången. Så kunde man hösten 1968 till statens laxodlingsanstalt därstädes icke fånga mer än sex laxhonor. Det säger sig självt, att om avelslax ej kan erhållas i erforderlig omfattning katastrofen för vårt laxbestånd snart är ett faktum.

I Mörrumsåns nedre lopp och i saltsjön därutanför finns ett antal skattlagda laxfisken (garnsätt). Utredning pågår på det lokala planet om dessas flyttning längre ut från åmynningen, men då det givetvis kommer att bli samma lax, som fångas i de nya fiskena, som skulle tagits i de gamla, är nyttan av en utflyttning högst tvivelaktig. Ett byte av fiskeplats kan ju knappast godtagas av ägaren, om ej fångstutbytet blir lika stort som förut.

De skattlagda nätfiskena, sammanlagt 146 garnsätt, som berör skifteslagen Östra Elleholm, Hofgården och Västra Elleholm är sämjevis delade inom dessa på ett sätt som med hänsyn till för sämjedelning gällande bestämmelser förefaller noggrant; bestämmelserna inrymmer regler om tillåtna redskap, antal lokaler, tider m. m. Till grund för sämjedelningen ligger ett påtagligt andelstänkande, så att andelstalen enligt mantalet väl motsvarar värdet av det sämjevis tilldelade laxfisket.

Kronan äger redan nu större delen av dessa laxfisken, inom Östra Elleholm 70,3 %, inom Hofgården 100 % och inom Västra Elleholm 87,9 %. En inlösen — och nedläggande — av de återstående, varav sex enskilda och ett tillhörande Elleholms kyrka (pastoratet), skulle utan tvekan bidra till en ökad uppgång av lekmogen lax och direkt medverka till en förbättring av laxtillgången. Hos flera av de nuvarande ägarna finns också

ett uttalat intresse för en sådan inlösen, som i sinom tid sedan får behandlas av riksdagen.

Under hänvisning till vad ovan anförts får jag därför hemställa,
att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t
begära att förhandlingar om statlig inlösen på frivillig väg
av skattlagda laxfisken vid Mörrumsån snarast måtte upptagas med ägarna.

Stockholm den 28 januari 1969

Hans Wachtmeister (m)
